

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Autonomie van de nationale rechter in het Europees recht: een verkenning van de praktijk aan de hand van de Nederlandse Europeesrechtelijke rechtspraak over de vestigingsvrijheid en het vrijedienstenverkeer

van Harten, H.J.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Harten, H. J. (2011). *Autonomie van de nationale rechter in het Europees recht: een verkenning van de praktijk aan de hand van de Nederlandse Europeesrechtelijke rechtspraak over de vestigingsvrijheid en het vrijedienstenverkeer*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

NAWOORD

Dit is misschien wel het meest gelezen onderdeel van een proefschrift. Maar leest u toch vooral de hieraan voorafgaande teksten, daar is namelijk het werk in gaan zitten. Lezer, zullen we het als volgt afspreken? U leest eerst een stukje proefschrift, en dan een stukje nawoord met het traditionele brokje weemoed en vleiende dankbetuigingen.

Lees nu eerst de *Proloog*

Dank aan de sprekers van het recht – rechters, practici en wetenschappelijke vakgenoten met wie ik mocht spreken over mijn onderzoek in de afgelopen jaren. Deze gesprekken hebben feitelijk bijgedragen aan de ontwikkeling van mijn begrip en de weerslag van het onderzoek in dit boek.

Lees nu *Hoofdstuk 1 Inleiding*

Natuurlijk dank aan mijn promotoren, prof. Jan Jans en dr. Annette Schrauwen. Voor het vertrouwen en de voortdurende stimulans, de zoektocht naar synthese, het bondig geformuleerd eigen geluid. Mede door jullie aansporingen ben ik in de afgelopen jaren echt gegroeid in het juridische academische ambacht. Ik zal het vanaf nu vaker met jullie oneens zijn, dat belooft ik.

Leest u nu *Hoofdstuk 2 Over nationale rechterlijke autonomie, een theoretische inkadering?*

Dank aan de ervaren beoordelingscommissie van het proefschrift. Ik ben vereerd dat u allen in deze commissie zitting hebt willen nemen. Dank voor de glossen, precisering en uw uiteindelijk uiteenlopende visies op het onderwerp van dit boek. U hebt het merkbaar grondig gelezen, dat waardeer ik zeer.

Lees nu vooral *Hoofdstuk 3 rechterlijke autonomie in de materieelrechtelijke toepassing en uitlegging*

Dank aan de Afdeling Internationaal en Europees publiekrecht van de Universiteit van Amsterdam voor de plezierige werkomgeving in de afgelopen jaren, het positieve klimaat van onderzoek en ontwikkeling, de reuring en welbegrepen vrijheid. Dank aan de studenten die ik heb mogen begeleiden bij hun kennismaking met het dynamische Europees recht. Maar zeker ook dank aan prof. Annetje Ottow voor de onbelemmerde vestiging en mogelijkheid om genoemde onderzoeks- en onderwijsdiensten voort te zetten bij het Europa Instituut in Utrecht. Het is een voorrecht om daar met een enthousiaste club collega's te vertoeven.

Zoals u inmiddels vast hebt gemerkt, is dit proefschrift geschreven om gelezen te worden. Dank aan Wies Smit voor het nog beter leesbaar maken van de teksten door de oneffenheden glad te strijken. Vanzelfsprekend mag ook u als lezer haar daar dankbaar voor zijn.

Leest u nu *Hoofdstuk 4 Prejudicieel verwijzingsrecht en rechterlijke autonomie* eerst?

Dank aan de andere sferen van gezelschap waar ‘de geest van samenwerking heerst’: de Academische Club, de CourtWatch en European Affairs, het bestuur van de NVER en de STER.

Leest u dan nu *Hoofdstuk 5 Nationale Europeesrechtelijke precedenten*

Grote dank aan mijn familie en goede vrienden. U zet de precedenten in mijn leven. Enkele vrienden wil ik hier zeker noemen, Gerben Dijkman (Advocaat), Michael Frese (efficiënt), Hans de Greef (*hora ruit!*), Erik Idema (verhaler en gezelschap voor het leven) en Neeldert van Laar en Matthea Westerduin-van Laar (verknocht in voor- en tegenspoed).

Paranimfen, Thomas Beukers en Antoon Blokland, u beseft welk een eer het is mij te mogen assisteren.

Dank aan mijn schoonouders en schoonfamilie, het gezin De Greef. Het is een voorrecht om in uw kring te verkeren en door het leven te gaan als de enige werkelijk ideale schoonzoon.

Een Van Harten kenmerkt zich door zijn autonome aard. Dank aan mijn vader, Jan van Harten, de autonomie zelve. Hij zocht altijd een subtiel evenwicht tussen de ernst, het *joie de vivre* en de *homo ludens*. Dank aan mijn bewonderenswaardig doorzettende moeder, Johanna van Harten. Dank aan mijn vriendelijke vriend en dierbare broer Frederik en zijn vrouw Ingrid. Het gezin waaruit ik voortkom: de bron van bezielde leven.

Dank aan... Ja, u bent bijna aan het einde van nawoord en het boek, leest u vooral nog even *Hoofdstuk 6 Slotbeschouwing*

...dank aan An, mijn antwoord; wij samen met onze lieve Belle en Neeltje. Elke slotbeschouwing is met jullie een begin van nog veel mooiers.